

— מְנוּחָה מְנוּחָה טְהוּרָה —

(שם שם, י) וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם זרור בארץ לכל יושביה. וכן עבד עולם יוצא לחירות, ונקרא עולם, וכמו כן נמשך זה ההיקף לששת אלפים, ובחר באלף השביעי, יהיה שבת הגדול לעולם.

וכן אמרו חז"ל (סנהדרין צ"ז ע"א) שתא אלפי שנין הוה עלמא, וחד חרוב. רצה לומר, חרוב שיעשה הקדוש ברוך הוא בזמן ההוא כלייה גדולה באומות, חוץ מישראל ששומרים את יום השבת, שהוא רומז לקנה האמצעי שבתחילתו י', ובסופו ה'. והוא שם י-ה, והשגחתו וממשלתו ברום ובתחת. וזה רומז שעל קנה האמצעי כסא הכבוד והקב"ה י-ה עומד על כסא רם ונשא. והקנה האמצעי הוא ירושלים ובית המקדש ועץ החיים, לפיכך אמר (ישעיה סו, א) השמים כסאי והארץ הדום רגלי. וירושלים של מטה מכון נגד ירושלים של מעלה, ועל זה אמר דוד (תהלים קכב, ג) ירושלים הבנויה, שבנאה י-ה, שבנאה אותה ירושלים כעיר שחברה לה יחדיו, אותה ירושלים שהיא למטה שהיא בנויה כצורת ירושלים שלמעלה, ששתיהן מחוברות ומכוונות זה כנגד זה. ועל אלו שתי ירושלים שהן שנים, שלמטה ושלמעלה, נקרא ירושלים שלמטה בתוספת יו"ד, כמו עינים ידיים רגלים, על שם שתי ירושלים שלמעלה ושלמטה, זה ששת אלפים נגד ששת ימי הבריאה, יום לאלף יום לאלף, והאלף השביעי הוא נגד יום השבת, שכולו יהיה שבת מנוחה לחי עולמים, ולישראל. ובלע המות לנצח ויתבטל הגיהנם, ובזה האלף השביעי שהוא השבת הגדול, יתגלה האור הגדול הגנוז לצדיקים, כמ"ש דוד ע"ה (שם לא, ט) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם.

וזה האור הצפון רומז לאור הנר שעל קנה האמצעי, וזה הנר יהיה מעין אורו כפלי כפלים יותר מכל ששת הנרות, כי הוא רומז

ישוב באלו השני קצוות, צד דרום מפני החום הגדול, וצד צפון מפני קרירות הגדול שבו, ואלו השני קצוות רעות הם לכל חי. והאמצעי, שהוא ממזרח למערב, הוא טוב ומיושב, ובכל האחד ואחד מז' איקלימים שולט בו כוכב אחד מז' כוכבי לכת.

ואלו הן שמות מן ה' איקלימים המיושבים, שהם ממזרח למערב, א' ארץ ישמעאל. ב' תוגרמה ויון. ג' אשכנז. ד' צרפת. ה' ספרד. תמצא בשמות אלו האיקלימים, כמו כ"ח אותיות כמנין ז' שמות ז' כוכבי לכת, ובמספר ימי השבוע שהם אחד שנים ג' ד' ה' ו' ושבתון תמצא בשמות ז' ימים אלו כ"ח אותיות, וכמנין אותיות פסוק **בראשית**.

ראה היאך בחר הקב"ה בכל השביעיות, בז' ימי השבוע בחר בקנה האמצעי, שהוא רומז ליום השבת, ולבורא ברוך הוא, ולכסא הכבוד, ולעץ החיים אשר בתוך הגן. בחדשי השנה בחר בחודש השביעי מתשרי עד ניסן, שהוא ז'. ובו פסח, ובו נעשו ניסים לישראל. ובפסח שבעה ימים, הראשון מקרא קודש, וביום השביעי מקרא קודש, וכן מחודש ניסן עד חודש תשרי, שבעה חדשים, בחר בחודש השביעי שהוא תשרי. ובזה החודש שהוא שביעי לניסן, הוא יותר חשוב, כי יש בו שבע מצוות, כגון ראש השנה, צום כיפור, והם שבעה דברים, סוכות לולב, אתרוג, הדס ערבה.

גם בשנים, בחר השם יתברך בשנת הז' שנת השמיטה, שנאמר (ויקרא כה, ז) ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה'. והוא שנת השמיטה לקרקעות ולעבדים ולשפחות. ועוד, זה ההיקף לשבע שמיטות שנאמר (שם שם, ח) וספרת לך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה, והוא מקרא קודש, וחיבים לקדשו, שנאמר